T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/573
KARAR NO : 2025/661
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. G.
Davalı : Ereğli Belediye Başkanlığı
Vekilleri : A. O. , Av. R. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Ereğli (Konya) Belediyesi Başkanlığının 31/07/2025 tarih ve 1420 sayılı Encümen Kararı ile Ereğli (Konya) ilçesi, adresindeki inşaatın önünde belediyeden izin alınmadan kazı yapıldığı ve parke yolun bozulduğu gerekçesiyle, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi uyarınca 45.000 TL idari para cezası verildiğini belirterek, Ereğli (Konya) Belediyesi Başkanlığının 31/07/2025 tarih ve 1420 sayılı Encümen Kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ereğli (Konya) Sulh Ceza Hâkimliği 05/09/2025 tarih ve D.İş No. 2025/4749 sayılı kararı** ile, itiraz konusu idari para cezasını incelemekte hakimliklerinin görevli olmadığı gerekçesiyle, yargı yolu bakımından görevsizlik kararı vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Dosya kapsamında yapılan incelemede; muteriz hakkında izinsiz altyapı kazısı yaptığının tespit edilmesi nedeniyle hakkında tutanak tutularak idari yaptırım uygulandığının anlaşıldığı, bu kapsamda muterizin haksız eylem niteliğindeki izinsiz altyapı kazısı ile ilgili cezaya karşı öncelikle idareye başvurması, sonuç alamadığı takdirde muterizin adli yargıda hukuk mahkemeleri nezdinde dava yoluyla uyuşmazlığın çözümlenmesi yoluna gitmesi gerektiği, mevcut olayda ise Kabahatler Kanunu kapsamında verilebilecek idari para cezasının bulunmaması nedeniyle bu kanun hükümlerinin uygulanamayacağı anlaşıldığından 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince "başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığı" , itiraz konusu yapılan hususun 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 79. (izinsiz altyapı kazısı yapanlara tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir.) kabahat eylemine ilişkin olduğu, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 79. maddesi uyarınca 2464 Sayılı Yasa kapsamında düzenlenen idari para cezalarına ilişkin itirazların, İdare Mahkemeleri tarafından açılacak iptal davaları üzerine değerlendirileceğinin düzenlenmesi nedeni ile Hakimliğimizin itiraz konusunda görevsiz olduğu anlaşıldığından. Hakimliğimizin görevsizliğine ilişkin aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.*
>
> *HÜKÜM: Gerekçesi açıklandığı üzere;*
>
> *1-İtiraz eden hakkında Ereğli Belediye Başkanlığı tarafından düzenlenmiş olan 31/07/2025 tarihli, 1420 karar nolu, 45.000,00 TL miktarlı idari para cezasına ilişkin yapılan itiraz ile ilgili değerlendirmede, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunun 27/8. maddesi gereğince Hakimliğimizin GÖREVSİZLİĞİNE, KONYA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dRM2dVR - APL8O7E - gW6g002 - OeQhUg= ile erişebilirsin

3. Davacı, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Konya 1. İdare Mahkemesi 30/09/2025 tarih ve E.2025/1299 sayılı kararı** ile, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli merciin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyalarının incelenmesinden, Konya ili, Ereğli İlçesi, Barbaros Mahallesi, 92667 Sokak, 852 ada 2 parsel sayılı taşınmazın önündeki parke yolda izinsiz kazı yapılmak suretiyle bozulmaya sebep verildiğinden verildiğinin tutanak ile tespit edildiği, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Altyapı Kazı İzin Harcının düzenlendiği mükerrer 79. maddesi kapsamında verilen hasar nedeniyle hesaplanan 9.520,00-TL alan tahrip tutarı üzerinden hesaplanan 45.000,00-TL idari para cezası ile tecziyesine dair 31.07.2025 tarihli ve 1420 sayılı Belediye Encümen kararının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.*
>
> *İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezası niteliğindeki "alan tahrip bedeli"nin 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.*
>
> *Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 03.03.2025 tarihli ve E:2025/48, K:2025/190 sayılı kararı da aynı yöndedir..."*

5. Konya 1. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Altyapı kazı izni harcı"* başlıklı mükerrer 79. maddesi şöyledir:

> *"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)*
>
> *Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.*
>
> *Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dRM2dVR - APL8O7E - gW6g002 - OeQhUg= ile erişebilirsin

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel Kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanunun;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1)İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

11. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dRM2dVR - APL8O7E - gW6g002 - OeQhUg= ile erişebilirsin

12. Dava, belediyeden izin alınmadan kazı yapıldığı ve parke yolun bozulduğundan bahisle Ereğli (Konya) Belediye Başkanlığının 31/07/2025 tarih ve 1420 sayılı Encümen kararı ile tesis edilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

13. Dosyanın incelenmesinden, Ereğli (Konya) Belediyesi Başkanlığının 31/07/2025 tarih ve 1420 sayılı encümen kararı ile Konya ili, Ereğli ilçesi, adresinde belediyeden izin alınmadan kazı yapılması nedeniyle toplamda 11,9 m2 kilitli parke yolun bozulduğu, parke yol bozma bedelinin 9.520 TL hesaplandığı, söz konusu tahribat nedeniyle 2464 sayılı Kanun'un 79. maddesine göre izinsiz altyapı kazısı yapanlara tahrip tutarının beş katına kadar idari para verileceği hükmüne dayanılarak 45.000 TL tutarında cezai işlem uygulandığı, bunun üzerine söz konusu encümen kararının iptali istemiyle bakılan davaların açıldığı anlaşılmaktadır.

14. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Konya 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ereğli (Konya) Sulh Ceza Hakimliğinin 05/09/2025 tarih ve D.İş No. 2025/4749 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Konya 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ereğli (Konya) Sulh Ceza Hakimliğinin 05/09/2025 tarih ve D.İş No. 2025/4749 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dRM2dVR - APL8O7E - gW6g002 - OeQhUg= ile erişebilirsin